

VARFÖR SÅ MYCKET VÅLD MOT FACKLIGT AKTIVA ?

En sammanfattning av rapporten
Kränkningar av fackliga rättigheter
2009

Att hävda sina mänskliga rättigheter i arbetslivet är på många håll i världen förenat med livsfara. Vem som är mest utsatt, var och varför diskuteras i den här skriften. Utgångspunkten är ett antal av de fall som presenteras i 2009 års rapport över kränkningar av fackliga rättigheterna i världen, som varje år publiceras av Internationella fackliga samorganisationens. Broschyren innehåller också frågor att diskutera, aktionstips samt ett vykort att skicka till våra makthavare under EU-ordförandeskapet.

Internationella fackliga samorganisationen, IFS, ger varje år ut en rapport över kränkningar av fackliga rättigheter. Rapporten i sin helhet finns att läsa och ladda hem på www.lotcobistand.org/krankningar. Där finns information om fall av kränkningar i länder och världsdelar. Där finns också korta genomgångar av arbetsmarknadslagstiftningen samt kommentarer om hur lagstiftningen fungerar i praktiken.

IFS är en paraplyorganisation för världens fria och demokratiska fackliga organisationer och representerar 170 miljoner arbetstagare i 157 länder. De svenska centralorganisationerna LO, TCO och Saco är alla med i IFS.

LO-TCO Biståndsnämnd 2009

Text: Agneta Carleson och Anna-Lena Lodenius

Grafisk form & layout: Ellinor Algin och Britt J. Myhren

Tryck: Tabergs tryckeri AB

Denna skrift har finansierats av Sida. Sida svarar inte för innehållet.

A photograph of a piece of white paper with handwritten text in black ink. The text is written in all caps and reads: 'VARFÖR SÅ MYCKET VÅLD MOT FACKLIGT AKTIVA ?'. The paper is slightly crumpled and has a hole on the left side. The background is a plain, light-colored wall.

Ur FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, artikel 23: "Envar har rätt att bilda och ansluta sig till fackföreningar till skydd för sina intressen." över de grundläggande rättigheterna för en arbetare.

05 FÖRORD

06 ILO:s KONVENTIONER

07 VEM ÄR MEST UTSATT?

200 MILJONER BARN ARBETAR
KVINNOR - EN SÄRSKILT UTSATT GRUPP
MIGRANTARBETARE OFTA UTAN RÄTTIGHETER
SVAGT SKYDD FÖR OFFENTLIGANSTÄLLDA

14 VAR I VÄRLDEN ÄR FACKLIGT AKTIVA MEST UTSATTA?

KINA: INGA FRIA FACKFÖRENINGAR
COLOMBIA: VÄRLDENS FARLIGASTE LAND
FÖR FACKLIGT AKTIVA
IRAK: SADDAMS LAGAR GÄLLER FORTFARANDE

19 FACKET UTMANAR MAKTEN OCH UTVECKLAR DEMOKRATI

20 DET HÄR KAN DU GÖRA!

Varför använder stater och arbetsgivare så mycket våld mot fackligt aktiva? Och varför hör man så lite om de här övergreppen?

Varje år presenterar världsfacket IFS en rapport om kränkningar av de fackliga rättigheterna runt om i världen. Under 2008 mördades minst 76 personer av det enda skälet att de arbetat fackligt. Ytterligare tiotusentals fackligt aktiva avskedades, fängslades, misshandlades, utsattes för sexuella trakasserier eller dödshot. Det handlar om lärare, sjuksköterskor, gruvarbetare, journalister, lantarbetare, hembiträden och många andra yrkesgrupper i den offentliga, privata och informella ekonomin.

Vem bär ansvaret för de här övergreppen? Hur bör fack, arbetsgivare och politiker agera för att motverka kränkningar? Och vad kan man göra själv? Det är några viktiga frågor som det här materialet kan inspirera till diskussion om.

Rätten att bilda och gå med i fackföreningar och att förhandla kollektivt skyddas av internationella konventioner om de mänskliga rättigheterna i arbetslivet. Det är oerhört viktigt att vi som är fackligt engagerade i Sverige också stödjer kampen för dessa rättigheter globalt. Det handlar både om solidaritet och om facklig styrka.

Vi hoppas på ditt engagemang i detta arbete!

Sture Nordh

Sture Nordh
TCO:s ordförande

Wanja Lundby-Wedin

Wanja Lundby-Wedin
LO:s ordförande

ILO:s KONVENTIONER

FN-deklarationen om de mänskliga rättigheterna innefattar självklart även rättigheter som rör arbetslivet. Det FN-organ som har till särskild uppgift att hantera frågor som rör arbetslivet kallas ILO (International Labour Organization). Vid ILO:s möten samlas regeringar, arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer. Detta ger organisationen en särskild tyngd. ILO:s åtta kärnkonventioner är den internationellt överenskomna minimistandaren för arbetsvillkor världen över.

ILO:s kärnkonventioner:

- Nr 29** Om tvångs- eller obligatoriskt arbete
- Nr 87** Om föreningsfriheten och organisationsrätten
- Nr 98** Om organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten
- Nr 100** Om lika lön för män och kvinnor
- Nr 105** Om avskaffande av tvångsarbete
- Nr 111** Om diskriminering vid anställning och yrkesutövning
- Nr 138** Om minimiålder för arbete
- Nr 182** Förbud mot värsta formerna av barnarbete

Läs mer på nätet:

www.ilo.org

www.lotcobistand.org/ilo

VEM ÄR MEST UTSATT?

Det finns grupper i arbetslivet som är speciellt sårbara. Till dessa hör barn som i strid med internationella konventioner tvingas arbeta i stället för att gå i skola. Många barn tvingas att vistas i hälsovådliga miljöer och utföra arbete som är både farligt och dåligt betalt.

Andra utsatta grupper är migrantarbetare, det vill säga personer som flyttat till ett annat land för att arbeta. Migrantarbetare får en svagare ställning på arbetsmarknaden på grund av språksvårigheter, bristande kännedom om villkoren i det nya landet och ibland också på grund av att de saknar dokument för att få stanna vilket kan utnyttjas av arbetsgivare. Den som arbetar i andras hem är isolerad och hamnar lätt i en beroendeställning till sina arbetsgivare, allt fler kvinnliga hemarbetare utsätts för våld och övergrepp.

Ytterligare en grupp som uppmärksammas särskilt i IFS:s rapport är de statsanställda t.ex. lärare. I många länder har inte offentligtanställda strejkrätt eftersom deras arbete anses viktig för landet, vilket ILO därmed godkänner. Men några länder har begränsad strejkrätt för långt många fler yrkeskategorier än vad ILO tillåter.

200 MILJONER BARN ARBETAR

Det finns cirka 200 miljoner barnarbetare i världen och över hälften har någon form av farligt eller skadligt arbete. Cirka 70 procent är syster-satta i jordbruket. Många barn, i synnerhet flickor, arbetar i andras hem och löper risk för isolering, långa arbetsdagar och olika former av övergrepp. Barn tvingas utföra hälsovådliga arbeten i smutsiga fabriker, gruvor och i andra miljöer där de äventyrar sin framtida hälsa. En särskilt utsatt grupp är de som råkar ut för människohandel, hamnar i sexindustrin eller värvas som soldater i olika krigssituationer.

Barnarbete försvaras ofta med att fattiga familjer behöver de inkomster som barnen drar in. Men samtidigt hjälper barnarbetet till att hålla lönerna nere. Barn missar dessutom en utbildning som kunde gett bättre villkor på sikt. Flickorna har en dubbel börda eftersom de också förväntas utföra mycket av det obetalda hemarbetet i stället för att gå i skolan. Nästan två tredjedelar av världens analfabeter är kvinnor.

Barnarbete förekommer även i Europa och USA. Förra året gick fackliga organisationer i Albanien, ett av Europas fattigaste länder, ut med en vädjan om stöd i kampen mot barnarbetet i den nationella textilindustrin. I USA arbetar barn och ungdomar från främst Latinamerika i jordbruket.

SONEN I FAMILJEN FÖRSÖKTE VÅLDTA MARIA

Maria blev övergiven vid fem års ålder och hittades i en park i Ambato i Ecuador. Hon bodde sedan på ett barnhem för övergivna flickor tills hon var 10 år och tvingades börja arbeta för sitt uppehälle i olika privata hem. I det första huset hon arbetade i fanns en kvinna som slog henne. I nästa familj utsatte mannen i huset henne för sexuella trakasserier. Ingen trodde henne men till sist slog en granne larm och hon flyttades till ett nytt där sonen försökte våldta henne upprepade gånger. Till sist flydde hon, hon var då bara 14 år.

AIZA RISKERAR ATT FÖRGIFTAS NÄR HON LETAR GULD

Aiza i Filippinerna har ett farligt arbete som guldletare. Hon står hela dagarna tillsammans med andra barn med fötterna i vatten som är fullt med kvicksilver, ett av världens mest giftiga ämnen. Hon tar upp lera som hon silar försiktigt, har hon tur hittar hon en pytteliten guldsjärva värd en halv dollar. Pengarna hon får ihop går åt till att försörja familjen och till medicin åt hennes sjuka mamma. Någon skola har hon inte tid med, i synnerhet inte nu när hon också måste lära upp sin sexåriga lillasyster.

Att diskutera: Vad är orsakerna bakom att många barn inte går i skolan, och vad krävs för att fler ska få möjlighet att göra det?

Läs mer på nätet:

www.stopchildlabour.eu

www.ilo.org/ipecc

KVINNOR - EN SÄRSKILT UTSATT GRUPP

Antalet kvinnor som reser utomlands för arbete har ökat dramatiskt under senare år, numera är ungefär hälften av alla migrantarbetare i världen kvinnor. De arbetar inom många olika sektorer av arbetslivet, inte minst lättare industri och jordbruk. Många har sin arbetsplats i någon annans hem, oftast som hembiträden. Allt fler av dessa kvinnor anmäler att de hållits inlåsta och att de blivit utsatta för fysiskt våld och sexuella övergrepp. Andra vanliga problem är att arbetsgivaren inte betalar ut lönen eller beslagtar kvinnornas pass.

Det är mycket vanligt med utlandsfödda hembiträden i Mellanöstern och Gulfstaterna liksom i en del afrikanska och asiatiska länder. Kvinnorna är ofta från Filippinerna eller något annat asiatiskt land. Hushållsanställda har svårt att organisera sig och försvara sina rättigheter eftersom arbetsmarknadslagarna ofta nekar dem de former av skydd som andra anställda, i bästa fall, har. Detta gäller till exempel i Singapore. I flera länder är det förbjudet för hushållsanställda att bilda fackföreningar, exempelvis i Taiwan och Kambodja.

Arbetsgivare inom textilindustrin väljer ofta att anställa kvinnor, eftersom de anses vara skickligare och snabbare än män på den typen av jobb. Men också för att lägre löner till kvinnor fortfarande är en realitet. Detta trots att kvinnorna, i likhet med manliga migrantarbetare, ofta försörjer många familjemedlemmar i hemlandet på de pengar de får ihop.

BLEV VÅLDTAGEN OCH HAMNADE I FÄNGELSE

Wen, ett 33-årigt indonesiskt hembiträde som arbetade i Saudi-arabien, blev våldtagen på sin arbetsplats. Förövaren dömdes visserligen till tre års fängelse, men rätten tog även beslutet att straffa kvinnan till ett års fängelse och 100 piskrapp. Straffet skulle ha blivit dubbelt så långt om inte förövaren erkänt brottet och bett om ursäkt.

“Jag förstod ingenting av det som domaren sa under rättegången och min advokat försvarade mig inte. Han bara översatte domslutet för mig och frågade om jag skulle acceptera eller vägra och överklaga”, berättade Wen för tidningen Jakarta Post.

Wen bestämde sig för att acceptera domen eftersom hon ville få slut på allt och andra personer hade sagt till henne att man kan få ett hårdare straff efter att man överklagat. Det visade sig snart att hon blivit gravid under våldtäkten, hon födde ett barn sex månader efter att hon satts i fängelse. Wen har uppgett att hon blev slagen minst 50 gånger i veckan under fängelsetiden.

Att diskutera: Vilka särskilda kränkningar utsätts just kvinnor för i arbetslivet och hur skulle situationen kunna förbättras?

Läs mer på nätet:

www.ituc-csi.org, välj Equality i menyn

www.un.org/womenwatch

MIGRANTARBETARE OFTA UTAN RÄTTIGHETER

Att ta jobb i ett annat land kan vara ett sätt att förbättra sina livsvillkor, men generellt har migrantarbetarna de farligaste, smutsigaste och lägst avlönade jobben. Särskilt svårt är det för dem som inte har giltiga handlingar för att få stanna i landet, så kallade papperslösa. Om en papperslös upptäcks riskerar han eller hon inte bara att bli av med jobbet och eventuell inestående lön utan också att utvisas ur landet.

Migrantarbetare är vanligt i industrin, ekonomiska frizoner, jordbruket och i privata hem. Ofta handlar det om tillfälliga och säsongsbetonade anställningar.

I många länder gäller andra regler för migrantarbetare än för den egna befolkningen, till exempel att de inte får väljas till fackliga förtroendeuppdrag. Så är det i bland annat Singapore, Thailand, Malaysia och Taiwan. I flera länder i arabvärlden utgör migrantarbetarna hälften eller mer av den totala arbetsstyrkan. I Kuwait är hela 80 procent av arbetskraften migrantarbetare, men de får inte gå med i facket förrän de bott i landet i minst fem år och skaffat ett intyg om moralisk hållning och gott uppförande.

KÄMPADE FÖR MIGRANTARBETARE – ÖVERFÖLLS MED SALTSYRA

I december 2008 överfölls Constantina Kuneva, en kvinnlig facklig ledare i Grekland, med svavelsyra och blev vanställd för livet. Hon är städerska, född i Bulgarien och har utmärkt sig för sin kamp för invandrare och papperslösa i Grekland. Fackliga organisationer och organisationer för mänskliga rättigheter har kritiserat utredningen om överfallet för att den går långsamt och sköts ineffektivt, till exempel har vittnen inte hörts och tekniska undersökningar inte genomförts.

Att diskutera: Hur ser situationen ut för migrantarbetare i Sverige och skiljer den sig från i andra fattigare länder?

SVAGT SKYDD FÖR OFFENTLIGANSTÄLLDA

Offentliganställda i många länder har begränsade möjligheter att agera fackligt och ta strid för bättre arbetsvillkor och löner. Detta sker ofta med hänvisning till säkerhetsfrågor och att deras arbete är av särskild betydelse för landet som helhet. Men i realiteten betyder det allvarliga inskränkningar i de fackliga rättigheterna.

Den turkiska regeringen har förbjudit anställda vid försvarsdepartementet, i militären, på fängvårdsanstalter samt rektorer att söka medlemskap i fackliga organisationer. Även strejkrätten och rätten till kollektiva förhandlingar är starkt begränsad för dessa och ytterligare grupper. Fackliga organisationer för lärare och sjukvårdspersonal har trakasserats genom polisrazzior och att fackliga ledare har tvångsflyttats eller avskedats från sina tjänster. Ett annat land som utmärker sig när det gäller situationen för offentliganställda är Colombia. Under 2008 mördades flera fackliga ledare, bland andra ordföranden i statstjänstemannaförbundet och en av de högsta ledarna i bankmannaförbundet.

FÄNGSLADES EFTER KRITIK AV MORD PÅ FACKLIG AKTIVIST

I december 2007 blev den kvinnliga fackliga aktivisten Kevser Mizrak mördad i sitt hem i Ankara av den turkiska polisen. Ett dåd som upprört många, men den som vågar gå ut med offentlig kritik kan råka illa ut. Meryem Öszögüt, som arbetar för SES, en facklig organisation för anställda inom sjukvård och socialtjänst, deltog under 2008 i en presskonferens där hon fördömde dådet. Hon blev då fängslad i åtta månader och anklagad på falska grunder för att tillhöra en terroristorganisation.

Att diskutera: Är det rätt att offentliganställda inte alltid har samma rättigheter som andra anställda?

Läs mer på nätet:

www.ilo.org, välj Labour migration under Themes

www.world-psi.org

VAR I VÄRLDEN ÄR FACKLIGT AKTIVA MEST UTSATTA?

Från 143 av världens omkring 200 länder rapporterades om fall av kränkningar av de fackliga rättigheterna under 2008. Kränkningar är vanligast i enpartistater, nya eller sköra demokratier och länder som är indragna i eller nyligen varit med om krig eller andra våldsamheter. Med även demokratier i väst finns med i rapporten!

De allra flesta av världens länder är med i FN och ILO. Därmed ska landets regim se till att de mänskliga rättigheterna i arbetslivet respekteras. Men så är alltså inte fallet.

Många regimer är direkt fackföreningsfientliga och motarbetar aktivt de mänskliga rättigheterna i arbetslivet genom lagar om förbud mot strejker eller kollektivavtal, organisationsförbud för offentliganställda och andra grupper eller andra inskränkningar. Polis och militär kan beordras att slå ned fackliga aktioner, misshandla och fängsla fackliga aktivister och förfölja fackliga ledare.

Det är också vanligt att rättsväsendet struntar i att åtala och döma arbetsgivare som avskedar eller trakasserar personer som engagerat sig fackligt eller genomfört en facklig aktion. Det finns arbetsgivare i en del länder som har egna beväpnade vaktstyrkor eller använder sig av paramilitära grupper för att förfölja fackligt aktiva.

NÅGRA EXEMPEL UR ÅRETS IFS-RAPPORT

Fackligt aktiva i bland annat Burma, Burundi, Kina, Kuba, Iran, Sydkorea, Tunisien, Turkiet och Zimbabwe dömdes till fängelsestraff på grund av legala fackliga aktioner;

I bland annat Argentina, Pakistan och Tanzania avskedades hundratals arbetare av samma skäl. Flest avskedanden, drygt 2 000, rapporterades från Turkiet;

I Burma, Kina, Laos, Nordkorea och Vietnam tillåts endast statskontrollerade fackliga organisationer.

KINA: INGA FRIA FACKFÖRENINGAR

Föreningsfrihet innebär bland annat rätten att få bilda och gå med i fria och demokratiska fackliga organisationer. Den rätten finns inte i enpartistaten Kina, världens mest folkrika land med en gigantisk produktion av bland annat kläder, skor, leksaker och teknik. Många varor som säljs i Sverige är tillverkade i Kina, ofta under mycket svåra arbetsförhållanden och till låga löner. Liksom i enpartistaterna Laos, Nordkorea, Kuba och Vietnam kontrolleras fackföreningsrörelsen helt av regeringen. Försök att bilda fria fackliga organisationer eller organisera protester slås ned, ofta brutalt. Strejkrätt finns inte, men strejker förekommer ändå. Skälet är ofta uteblivna löner eller plötsliga massuppsägningar. Många arbetare bestraffas för att de deltagit i dessa strejker, men det händer också att de strejkande får igenom sina krav.

Med de nya arbetsmarknadslagar som trädde i kraft 2008 har förhållandena för de kinesiska arbetstagarne förbättrats något. Men fortfarande sker många brutala övergrepp mot personer som kämpar för grundläggande fackliga rättigheter, och många avtjänar långa fängelsestraff. En av dem är Hu Mingjun, dömd till 11 års fängelse för att han talat med strejkande stålarbetare. Andra kända fall är järnvägsarbetaren He Chaohui, domaren Li Jianfeng och ägaren till ett internetcafé Lin Shunan som dömts till straff på 10, 14,5 respektive åtta år.

Att diskutera: Hur tror du att OS i Kina 2008 påverkade de mänskliga rättigheterna i arbetslivet?

Läs mer på nätet:

www.ihlo.org

www.chinalaborwatch.org

COLOMBIA: VÄRLDENS FARLIGASTE LAND FÖR FACKLIGT AKTIVA

Av de sammanlagt 76 mord på fackliga aktivister som IFS fick vetskap om under 2008 utfördes hela 49 i Colombia. Landet behåller därmed sin topplats i denna makabra mordliga. Ett stort antal mordhot, mordförsök och andra övergrepp mot fackligt aktiva rapporterades också till IFS.

Varför slås fackligt arbete ned så brutalt just i Colombia, landet som en gång kallades "det demokratiska undantaget" i ett Latinamerika styrt av militärregimer? Det finns inget enkelt svar, men demokratin är skör och sedan flera decennier pågår en väpnad konflikt mellan paramilitären, som byggdes upp av stora jordägare och knarkkarteller, och militanta vänstergrupper. Paramilitären står för merparten av våldet mot fackligt aktiva, men rättsväsendet agerar mycket passivt och endast fem procent av de anmälda övergreppen leder till åtal. Landet har också en mycket antifacklig lagstiftning.

Bland andra IFS har länge krävt att Colombias regering ska respektera de mänskliga rättigheterna i arbetslivet samt åtala och döma dem som utfört mord och andra övergrepp på fackligt aktiva personer. Sedan 2007 utreder en särskild enhet inom åklagarväsendet 200 sådana mord, och ILO har öppnat ett kontor i huvudstaden Bogotá. Men våldet och mördandet har inte upphört. Colombia är fortfarande världens farligaste land för fackligt aktiva.

 Att diskutera: Vad kan vi i Sverige, människor, fackföreningar och företag, göra för att minska våldet i Colombia?

Läs mer på nätet:

www.lotcobistand.org/colombia

www.ituc-csi.org, sök på Colombia

SILENCIO!
!NO MÁS SILENCIO!

IRAK: SADDAMS LAGAR GÄLLER FORTFARANDE

I det krigshärjade Irak gäller fortfarande Saddam Husseins gamla antifackliga arbetsmarknadslagar. Bland annat har offentliganställda varken rätt att organisera sig fackligt eller strejka. Till offentliganställda räknas även flertalet arbetstagare inom till exempel bank och försäkring samt olje- och byggindustrin, eftersom de flesta företagen inom de här sektorerna är statsägda. Det innebär att majoriteten av de irakiska arbetstagarna fortfarande saknar de mest grundläggande fackliga rättigheterna.

En ny arbetsmarknadslagstiftning med förenings- och strejkrätt togs fram 2007 med stöd av ILO, men har inte godkänts av landets parlament. Istället har regimen beslutat nya ekonomiska restriktioner för fackföreningarna. Det är också vanligt med polisingripanden vid fackliga aktioner.

Journalister är en särskilt utsatt yrkeskår. Ordföranden i irakiska journalistförbundet och demokratikämpen Shihab Al-Timimi avled i februari 2008 efter att ha blivit beskjuten på öppen gata. Hans efterträdare Moaid Al-Lami, skadades i september av en bomb som exploderade utanför journalistförbundets kontor. Sedan 2003 har 209 journalister dödats i Irak.

Att diskutera: Vad innebär det för Irak att journalister utsätts för hot och förföljelse?

Läs mer på nätet:

www.uniraq.org/unct/ILO

www.ictu-csi.org, sök på Iraq

FACKET UTMANAR MAKTEN OCH UTVECKLAR DEMOKRATI

Rätten att sluta sig samman i fria och oberoende fackföreningar och att förhandla kollektivt gör arbetstagarna starkare. Det är lättare att ställa krav på rimliga löner och arbetsvillkor och opponera mot orimliga förhållanden om man är många och håller ihop. Dessutom blir arbetstagare som samverkar en demokratisk kraft att räkna med.

Eftersom fackföreningar utmanar rådande maktstrukturer är fackligt engagerade ett hot mot de krafter som inte vill ha demokrati och en utjämning av levnadsvillkoren. I många länder är det en mindre krets som har ett avgörande inflytande över eller kontrollerar den politiska och ekonomiska makten. Att motarbeta fackföreningar är ett sätt för dem att behålla sina positioner och privilegier.

Att fria och demokratiska fackföreningar är viktiga för att utveckla demokratin och minska klyftorna mellan fattiga och rika finns det många exempel på. Till exempel var fackföreningsrörelsen en mycket drivande kraft för att få apartheidregimen i Sydafrika och kommunistregimen i Polen på fall.

De män och kvinnor som under 1900-talets första hälft formulerade och tog beslut om de mänskliga rättigheterna i arbetslivet insåg detta. De förstod att arbetstagarna behövde skyddas mot regeringar och arbetsgivare som inte accepterar en utveckling mot demokrati, jämlikhet och utjämning av levnadsvillkor.

FN:s och ILO:s deklARATIONER bygger på att medlemsstaterna efterlever de regler man kommit överens om. Något internationellt bestraffningssystem för kränkningar av de mänskliga rättigheterna i arbetslivet finns alltså inte.

Därför måste vi alla reagera mot de mänskliga rättigheterna i arbetslivet kränks. Läs mer på nästa uppslag om vad du kan göra för att stoppa kränkningarna.

DET HÄR KAN DU GÖRA

Det finns mycket du kan göra för att stödja arbetstagare som kämpar för rätten att arbeta fackligt. Uppmärksamhet och internationellt stöd har räddat många fackligt aktiva från fortsatta kränkningar.

Långsiktigt bidrar du också till en god samhällsutveckling. Fria fackföreningar är en viktig kraft för att utveckla demokratin och minska klyftorna mellan fattiga och rika. Det är därför som rätten att bilda och ansluta sig till fackföreningar är en av de grundläggande mänskliga rättigheterna.

Några förslag:

AGERA VIA DIN FACKKLUBB

Frågor ni kan arbeta med är t.ex: Från vilka länder kommer råmaterial, varor, arbetskläder etc som används på din arbetsplats och hur är den fackliga situationen i dessa länder? Har arbetsgivaren antagit en uppförandekod eller etiska regler? Föreslå också att klubben stödjer internationella fackliga solidaritetskampanjer. Information om kampanjer finns på www.ictu-csi.org, www.globalunions.org och www.labourstart.org.

BILDA OPINION MOT KRÄNKNINGAR

Du kan delta i eller starta sms-kampanjer och upprop på Facebook mot kränkningar. Du kan också blogga om kränkningar eller skriva insändare och debattinlägg till din lokaltidning. Då når man många människor som annars inte skulle höra talas om hur fackliga aktivister i andra länder lever och vad de utsätts för.

Fler tips och påverkanskort på nästa uppslag!

DELTA I LO-TCO BISTÅNSNÄMDS VYKORTSKAMPANJ!

Skicka en vykorts hälsning till Utrikesdepartementet om att Sverige under EU-ordförandeskapet ska agera för att stoppa kränkningar av mänskliga rättigheter i arbetslivet. Vykort finns här!

STÖD RENA KLÄDER

Nätverket Rena Kläder arbetar med att förbättra situationen för dem som tillverkar kläder och skor, bl a genom att ordna kampanjer och ta fram rapporter om förhållandena inom sko- och textilindustrin. Rena Kläder är en del av det internationella nätverket Clean Clothes Campaign med över 300 medlemsorganisationer och har bl a olika fackförbund och solidaritetsorganisationer som medlemmar. Mer information på www.renaklader.org.

HANDLA RÄTTVISEMAKT

Märkningen innebär att de som tillverkat varan har rimlig lön och fackliga rättigheter. Läs mer på www.rattvisemarkt.se.

SCHYST RESANDE

Många semesterresor går till länder där de fackliga rättigheterna kränks. Försök att agera medvetet även om du åker till sådana länder. Nätverket Schyst Resande med bl a fackföreningar och Svenska Kyrkan som medlemmar har tips om ansvarsfull turism på www.schystresande.se.

STARTA EN STUDIECIRKEL

Lär dig mer om situationen för fackliga kamrater runt om i världen. Studiematerialet Global respekt finns på www.palmecenter.se.

GÅ MED I AMNESTYS FACKLIGA NÄTVERK

Via nätverket kan du delta i mailkampanjer för fängslade fackliga kamrater. Anmälan via fackligagruppen@mail.amnesty.se.